

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetés, hirdetés, nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Elhagyott kisdedeink érdekében.

Most, hogy a lelenczkérdés, jobban mondva az elhagyott kisdedek ellátásának ügye ismét napi renden van és reméljük le sem kerül, míg valami igazán hasznosat és czélszerűt nem teszünk érdekükben, jó lesz kissé szemügyre venni a dolgot, nehogy a közvélemény lelkiismerete ujjal néhány jóhangzású körmondattal és látszólagos eszelekedettel elszenderedjék.

Édes hazánk a frázisok hazája, a ki ilyenekhez ért, azt megtámadják, s ha kellő kitarással űzi, akkor nagy ember lesz belőle. Két különösen zsiros termő földje van a nagy kongású szavaknak, ezek a morál és a jótékonyosság.

Elhagyott kisdedeinknek, sajnos, még ezeknek szalmáján kell nyomorogniok, az igazi, tiszta humanizmus buzájából még alig jut nekik néhány szem.

A morál kurucz vitézei azt mondják, hogy a kisdedek elhagyatását a szülők bűne okozza, s ezért nem szabad a bünt istápolni az által, hogy a gyermekekkel való ügyet-bajt a társadalom a szüléktől elvegye, mert ezzel csak a bűnözést megkönnyíti, illetve pártfogolja.

A mióta kétségtelen számadatokból tudjuk, hogy mily rossz behatása van a szegénységnek a családi életre, a házasság kötése, születések és gyermekek elhalálzásának számára, úgy hogy akár csak egy ily kedvezőtlen körülménynek, például a kenyér megdrágulásának is kimutatható rossz hatása van, azóta az erkölcsiség frazeurjei kissé elesenedtek, és nem tiltakoznak az ellen, hogy legalább az elhagyott gyermekekről gondoskodják a társadalom.

Ó mikor jön el az igaz szónak, a való beismerésének az ideje, mert csak akkor fog megkezdődni a segítség. A helyzet megítélésére

első sorban jó statisztikára volna szükség. Pedig ez éppen a gyermekek dolgában a legmegbízhatatlanabb. Az elvetélések statisztikája (kivéve a fővárosban) nem ér egy fakóvát, valamint a gyermekek elhalálzásának okairól való sem. Nem esoda, a mikor nagyon sok helyütt harangozók meg tanítók kémlik a halottat. És hogyha még száz oly rendeletet ad ki a belügyminiszter, mint minap, mely az idevágó törvények és rendeletek szigorú betartására utasítja a hatóságokat (ez is eléggé jellemzi az állapotokat), hát biz az csak fidiuszra való papír marad. Míg az emberek és természetesen a gyermekek életét és egészségét hathatósan védő törvények és intézmények híján vagyunk, legalább olyanok híján, melyek az állatokat tényleg megvédik. Szociális viszonyainkra jellemző, hogy míg minden garas vagyont ezernyi paragrafus és az egész hatalmi apparatus megvéd, addig az orvos, egészségét és életét védő intézkedéseit még a falu bírása is félvállról veszi s a foganatosítást attól teszi függővé, ha az a szolgabíró urnak böles belátását is elnyerni szerencsés volt.

De hát az általános gravamenektől térjünk vissza szűkebb tárgyunkra.

Tehát vajjon nincs-e módunk e proletár kisdedek sorsán enyhíteni? Egyelőre gyökeresen, semmi esetre sem. Mert nem szüntethetjük meg az okokat, melyek a nyomorúságot folyton-folyvást előidézik, sőt fokozzák. De hát czélszerű legalább, a mennyire lehet, az elhagyott kisdedek segíteni, őket felnevelni. Korunk szellemében legjobban elkerüljük a frázisokat, ha üzleti szempontból fogjuk fel az ügyet. Az ember portéka, mely több-kevesebb pénzben kifejezhető értéket képvisel, nálunk rendkívül keveset. De utóvégre nemcsak a vagyon adózik, hanem a munkás ember is, a romlott portéka pedig pénzbe kerül,

azt külön kell kezelni és elraktározni a kórházakban és börtönökben. Tehát minél többet mentünk meg, s ezt mindjárt a legelején kell jól kezdenünk (s azt minden bortermelő tudja) annál jobb és ha már egyébként nem lehet, hát jobb kevesebbet gondosan, mint sokat tökéletlenül kezelni.

Csak annyi gyermekről gondoskodjunk, a hányat jól el tudunk látni, ez a terve az Országos lelenczház egyesületnek, mely alig egy éve kezdte meg hazafias működését. A fővárosnak színe-java részt vesz a mozgalomban. Szerte küldte az egész országban felhívását, a minnek eredménye eddigelé az, hogy vagy 1400 tagja 10000 firt alaptőkéje van, és körülbelül 4000 firt évi jövedelemre számíthat. Mindez édes kevés, de mégis elég arra, hogy vagy 25—30 gyermekről gondoskodjék.

És ezt mihamarabb, egy-két hónap alatt meg akarja kezdeni, és ez lesz az első lelenczház fővárosunkban, melybe a szegény elhagyott gyermekeket, tekintet nélkül eredetükre és a vidékre, föl fogják venni és dajkaságba kiadni vidékre a legszigorubb ellenőrzés és felügyelet alatt.

Az „Országos lelenczház egyesület“ igazgatósága kérve kéri az igaz emberbarátokat és hazafiakat, hogy nemes törekvését támogassák, a szerte küldött aláírási ivatek haladéktalanul az egyesület irodájába (Budapest VIII. Kerepesi-ut 41.) beküldjék, hogy minél több ártatlan kisdéd életét lehessen megmenteni. A tagsági díj oly kicsi, rendes tag évi 2 firt, pártoló tag évi 5 firtot fizet, alapító tag egyszer mindenkorra 50 firtot, alapítványos legalább 300 firtot, úgy hogy a szegény ember is részt vehet az égető hazafias szükséglet megoldásában.

Azután rendkívül szükséges volna, hogy az

T Á R C Z A.

Emlékkönyvbe.

Kivánom birjál három kincset,
Mit bírtam én is egykoron,
Midőn még játszi gyermek voltam
Kis napsugár szép rózsás hajlon;
Mondom, csak bírtam s elveszítém,
Többet kívántam bírní még,
Tudni óhajtam mit rejt a pokol,
Mit tartogat számunkra fenn az ég.
Es megtudám, mert volt idő,
Midőn keblemben égett a pokol
Es volt idő mikor reménybe voltam,
De azt hiszem én, azt csak álmodám.
A tudnivágy lett életem kigyója,
Megkeseríté életemet;
Mert silánynak láttam eget, poklot,
Igy vesztém el hitemet.
A második az esalfa délibáb volt,
Mely uralta egész lényemet,
De csalódtam, mert nem volt hitem,
Igy vesztém el reményemet.
A harmadik egy gyöngye kis virág,
Melynek magában élni nem lehet,
Mivel testvéreit elbucuszni látta,
Ő is elhagyott engemet;
Legszarnokabb bár mind a három közt,
Mert ver reád súlyos bilineseket
De boldogabb az, kinek ő sajátja,
Kínél honol a tiszta szeretet.
Eltávoztak! s oly üres e kebel
Mint egy kihalt ház tágas csarnoka,
Melybe lakót hiába újra várni,
Nem népesül be az talán — — soha.

Te bírod még e drága három kincset,
Orizd meg féltve gondosan,
Még nem is éltél s a nehéz idők
Kétségese az még messze van.
Higyjél erősen abba kit szeretsz,
S szeresd, hogy éljen a remény.
Ezt kívánom, hozzá még azt is:
Légy sokkal boldogabb mint én.

Z. R.

Munkatárs

Irta: Jules Claretie.

Ma kellene jönnie!

Dornoy Leon mindent elkészített fogadtatásához. Az asztalon szép, rózsákkal telt váza állott, egy kis harapni való eshetőségre számítva, muskotály és egy kis üveg édes xeresi. És virág, mindenütt virág! Pompás keretet akart a szép képhez.

Dornoy fiatal ember volt, telve életkedvvel, hírneves író és Jeanne szerette őt, a szép, a széke Jeanne, a ki másodsor Pierre Vernierhez ment nőül, ama Vernierhez, kinek neve, mint munkatársé az övével együtt volt olvasható a színlapon.

Gunya a sorsnak. Még nem mult el tizenégy napja, midőn a színlapon olvasható volt: „A highlight köréből.“ Vigjáték, írták Pierre Vernier és Le n Dornoy és ők nagy sikerre számítottak. Most pedig a munkatársnak, a Vernier feleségét várta, a Rue Frochot-n levő Laczer lakásában: Jeanet, várta az ő imádott Jeanne-ját, minden lelki furdalás, nyugtalanság, minden türelmetlenség nélkül.

Eredetien pikánsnak találta a helyzetet. Vernier különben tizenöt évvel idősebb volt mint ő s huszszal idősebb mint a felesége; alighanem betöltötte már ötvenedik évét; még mindig erőteljes, elegáns megjelenése volt és este a lámpafénynél formás egy alaknak látszott; de feje már kopasz, ő maga pedig fáradt volt, és dereadó szakála után itélve, elérte már azt a kort, mikor az életnek inkább eczet, mint méz az ize. Dornoy azonban csak harminczöt éves volt és széke, élénk szemei, piros ajkai és szép fogai voltak, melyek aranyszéke bajusza mögöl kivillantak; telve volt tüzzel, vidám természetű és tehetséges.

A legnagyobb önelégültséggel nézte magát a tükörben, midőn megszólalt az ajtó esöngetyűje. Ez bizonyára ő!

Leon Passyba küldte szolgáját, hogy híreket hozzon nagynénje hógyléte felől, a mint ezt rendszeren tenni szokta, valahányszor Jeanet várta. Ő maga sietett tehát az ajtóhoz, hogy kinyissa, mialatt ajkait már előre mosolyra készíté.

— Imádott Jeanne!

De nem az imádott Jeanne volt, hanem egy szolga, ki levelet tartott ujjai között. Leon rögtön fölismeré

Vernier asszony irását, azaz, hogy irásának egyikét, mert mint okos asszonynak kétféle írása is volt.

— Lehetetlen, teljesen lehetetlen ma! — írta Jeanne. Ő meg hozzád: ő maga mondá, hogy beszélni kell veled. Nem tarthattam őt vissza. Később majd mindenről felvilágosítlak. Viszontlátásra imádott barátom!

Ennek a látogatásnak gondolatára egészen ideges lett Dornoy. A férjét fogadja feleség helyett, tete-a tete Vernierrel Jeanne helyett, a munkatársal a munkatársnő helyett! És miért akarja őt Vernier meglátogatni? Hiszen csak a jövő hétfőre ígértek egymásnak találkát, hogy egy nagyobb bohó vigjátéknak a részleteit megállapítsák, melyhez közösen készítették el a tervet. Addig mindketőjüknek külön kellene e fölött gondolkodniok.

Es mivel Vernier és nem a felesége fog jönni, eltávolítá a thearózsákat, melyek a szép asszony orrocskája és ajkainak voltak száruva, a kis uzsonnát is félrereté, a mibe önéki kellett volna fogacskaival dúsulni, azon az alacsony támlányon ülve, melyet oly nagyon szeretett, elégette a kis levelkét mit a szolga hozott s íróasztalát megint a szokásos módon elrendezte, sorba rakta a könyveket, az elefántosont-papírvágót, a kiesinyi, aranyozott acezből készült zuloagort, a bronzalakokat és a levelbélyegdobozt. Lelke azonban távol volt a Rue-Frochottól, az ő széke barátnőjénél, a ki nem fog jönni, a kit ma nem fog látni.

Ekkor megszólalt a esöngetyű. Kétségtelenül az első pillanatban elhatározta, hogy nem fogadja, de ösztönszerű kíváncsiság fogta el megtudni, mit akar Vernier. Talán a vigjáték felől akart vele beszélni. Eh, mit bánta ő e pillanatban a vigjátékot?

A esöngetyű ujából megszólalt, Leon oda sietett, hogy kinyissa s az ajtó üvegje mögött Vernier magas alakját pillantotta meg. A munkatárs zord hangon kiáltá: „Jó reggelt!“

Vernier gyorsan belépett, kalapjával fején, át sietett az előszobán s nem egyenesen Leon dolgozó szobájába ment. Pierre Verniernek rendszerint nem volt nyers kinézése s nem voltak ilyen illetlen fogásai.

... Valóban nem úgy néz ki, — gondolta Dornoy — mintha vigjáték felől akarna beszélni.

Vernier a kandallónak támaszkodott s olyan pillantásokat vetett Leonra, melyeket ez nagyon különösöknek talált. Hegyes szakállával s torzon-borz szemöldökével határozottan kényelmetlen benyomással volt reá barátnőjének férje

Sokkal nagyobb közönség nézhetne volna végig kedden este Suderman jeles színművének a „Beesület“-nek előadását. Általában véve elismerés illeti Batosit azért, hogy a színi irodalom legjelesebb termékeit siet bemutatni, de úgy látszik, hogy közönségünk buzgalma apadóban van, pedig a társulat nemes törekvése a szó teljes értelmében megérdemli a támogatást. Így ez estén is Batosi nemes hévvel alakította a beesületért küzdő kereskedőt, míg Polgár Béla és Szilágyi Berta tipikus alakokat mutattak be. Csinosan játszott Szabó Etel is.

Hírek és vegyesek.

Kérelem olvasóinkhoz. A „Gömör-Kishont“ folyó évi utolsó negyedének befejezte előtt tisztelettel kérjük mindama vidéki olvasóinkat, kik az előfizetési díjakkal a folyó évre még hátralékban vannak, hogy ezen hátralékaikat minél előbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

A megyei tisztviselő választásokhoz. A folyó hó 14-iki közgyűlés napirendjére tűzött tisztviselő választások tekintetében a lefolyt hét újabb jelöléseket hozott felszínre, melyek közül, mint legtöbb alappal bírót, felemlítjük Dr. Fornét Gyula, a megyei árvaszék kitűnő képzettségű, ügybuzgó és tevékeny fiatal jegyzőjének jelölését az első aljegyzői állásra. Mint halljuk, Török Gyula jelenlegi tisztét továbbra is megtartván, az esetleg megüresedő első aljegyzői állásra való megválasztatáshoz legtöbb reménye a nevezett árvaszéki jegyzőnek van.

Putnoki plébánossá Schopper György rosznyói püspök Zéman Endrét, a helybeli társadalom rokonszenves emlékeztetésében élő volt rimaszombati segédlelkész nevezte ki. Szerenest kívánunk a jól megérdemelt előléptetéshez.

Dr. Uthy István, a helybeli közkezdveltségű kath. kántortanító öcsese, gimnásiumunk hat év előtti jeles növendéke, folyó hó 2-ikán nyerte el orvos-tudori oklevelét a budapesti tudományos egyetemen. Szívvel gratulálunk a komoly törekvésű s meggyerő modoru fiatal orvosnak, a sokat ígérő nemes pályának kezdetén.

Necrolog. A Serényi grófi család Nestora: gróf Serényi László, a magyar főrendiház örökös tagja decz. hó 1-én 79 éves korában elhunyt. A boldogult 1815 szept. 12-én született Lomniczon, testvére Alajos grófnak, a ki az osztrák urak házának tagja. Középszkolai tanulmányai végeztével közszolgálatba lépett s 1846-ban mint titkár szolgált a helytartótanácsnál. Mint Putnok, Dédes és Sajó-Böged ura, az utóbbi időben kiválóan gazdasági téren működött. Folyó hó 4-én végbe ment temetésén, melyet a budapesti temetkezési vállalat rendezett, nagyszámú közönség vett részt.

A gömörmezei magyar közművelődési egyesület rimaszombati köre folyó hó 3-án Molnár József elnöklete alatt, a tagok csekély részvételével közgyűlést tartott, melyen a jegyzői tollat Dr. Veres Samu vezette. Elnök bejelentette, hogy a kör tagjaiul a lefolyt év alatt 71-en jelentkeztek. Erre a választmány egészített ki, s második jegyzőül Szabó Lajos megyei iktató választott meg. A választmány tagjaivá lettek: Kubinyi Aladár, Groó Vilmos, Terhes Pál, Baksay István, Dr. Szabó Samu, Dr. Löcherer Tamás, Dr. Lichtschein A., Nagy Ferencz, Glauf Pál, Fábry János, Törköly József, Bornemisza László, ifj. Sütheó István, Altdorffer István, Samarjay János, Horváth János, Baksay József, Szeless Ödön és Dr. Kármán Zoltán. Tekintettel arra, hogy az aláírók névsorában a megye, törvényszék és pénzügyigazgatóság tisztviselői karának tagjai közül még sokan hiányzanak, elnök felkérte az említett hivatalok vezetőivel való érintkezésbe lépésre taggyűjtés céljából. Az egyesület a hazafias érdekei védelmére a főgymnasium önképzőkörének 30 frtot adományoz, mely négy díjra osztva 1894. márczius 15-én adatik ki. Ezenfelül az elnök a községi elemi és ipariskolák szegénysorsu tanulóit közt 30 frt, a vidéki népiskolák legjobb magyar nyelvi előmeneteli tanulóit közt pedig 40 frt jutalom kiosztásával megbízott, s végül elhatározott, hogy a központba beszoigáltatott jövedelem egy harmad része a fazekas-zsaluzsányi ovodára fordítandó.

A gömörmezei atletikai club f. hó 2-iki alakuló közgyűlésén elnökké Farkas Zoltán, másodeelnökké Dr. Löcherer Tamás, háznagygyá Feledy Ferencz, jegyzővé Papp László, pénztárnokká Kishonthy József, ügyészé Dr. Cziner Miksa és orvosokká Dr. Marikovszky István és Dr. Kármán Aladár Ernő választottak meg.

A kokovai két ág. hitv. ev. népiskola párját ünnepelte mult hó közepe táján annak az örömnapi, melyről lapunk mult számában „Nemes jótékonyág“ czím alatt megemlékeztünk. Kuöpfler Károly, a nemes tanügybarát ugyanis a nevezett két iskola növendékeit is gazdagon megajándékozta tankönyvekkel és mindenemű írószerekkel, határtalan boldogságot varázsolván a Banezik Sámuel lelkész és iskolaszéki elnöktől származó értesítés szerint az iskolák halás kis népe körébe. Tudósítunk, a postán megkésétt levelében a nemesszivű adományozónak őszinte, mélyen érzett köszönetet mond, mihez a közművelődés ügye nevében mi is csatlakozunk.

Gyászhir. Rimaszécsen folyó hó 2-án elhunyt 76 éves korában Falk József, Lamos Lajos rimaszécsi gyógyszerész apósa. Halálát a nagyszámú rokonságon kívül kiterjedt baráti és ismerői kör fájó szívvel gyászolja.

Jótekonny adomány. Krausz Simon ur Vashegyről 7 frt 30 krt küldött be szerkesztőségünkhöz azon értesítéssel, hogy ezen összeg jövedelme egy táncmula ságnak, melyet a rima-murány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság vashegyi és rákosi vaskobányáinak aliszti személyzete rendezett folyó évi november hó 25-én Vashegyen a gömörmezei magyar közművelődési egyesület javára. A nemes czélú adományt rendeltetés helyére juttatjuk.

A vasutasok öröme. Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter rendeletet intézett a miskolci üzletvezetőséghez, hogy az eddig divó szokást mellőzve, a havi fizetéseket nem e hó utolsó, hanem közvetlenül a hó elsején fizessék ki. Egy igen régi óhaja teljesül a vasuti alkalmazottaknak, mert habár nem is jövedelemszapordásról van szó, de legalább megkönnyíti az anyagi viszonyok rendezését. Örömmel szolgál a vasutasoknak még az is, hogy a miniszter 1894. évben 250 000 frt meghaladó összeget utalványoz ki fizetés-emelésekre oly formán, hogy több magasabb rangfokozatba tartozó tisztviselői állást

létesít és esökkenti az alsóbb rangfokozatba tartozó tisztviselői állás létesítését 1894. februártól kezdve hihetőleg házbérfizetés felemelés leendő. Ez a csekély változás bizonyára jól esik a vasuti alkalmazottaknak.

Karácsony küszöbén. A szeretet ünnepeinek közeledtével kiki már eleve siet gondoskodni azon ajándéktárgyak beszerzéséről, melyekkel rokonait, jóbarátait, ismerőseit, de legkivált a szép karácsonyt várva-váró gyermekvilágot meglepni kívánja. A karácsonyi ajándéktárgyak között bizonyára a legnemesebb egy-egy a szemet és szívet egyaránt gyönyörködtető jó könyv. Az ünnep közeledtével szívesen ajánljuk tehát a m. t. közönség pártfogásába Kármán S. helybeli könyvkereskedőnek ajándéktárgyal szolgálható szebbül-szebb illusztrált díszművekkel, gyönyörű imakönyvekkel és mindenemű képes könyvek és ifjúsági iratok dús választékával felszerelt könyvkereskedését. Ott a díszmű- és ifjúsági irodalom legszebb ujdonságain kívül egyéb ajándékal szolgáló díszírányok: mint írószerekészletek, doboz levélpapírok albumok és emlékkönyvek a legkülönbözőbb áron kaphatók. Mint különlegesség kiváló figyelmet érdemelnek a karácsonyfa díszítések, melyek a raktár tulhalmozottsága miatt igen olcsón árusítottnak és a gyermekek és felnőtteknek egyaránt élvezetes szórakozást nyújtó külföldi levélbélyegek és bélyegalbumok. Vidékre 10 frten felül a czégg bérmentve szállít, s minden megrendelés még beérkezése napján elintéztetik.

Grosinger és Kohn új divatúru üzletének lapunk mai számában közölt hirdetményét a t. közönség szives figyelmébe ajánljuk.

Jegyzék és nyugta

azon adományokról, melyek Jókai Mór összes munkái díszkiadása egy példányának, a „Rimaszombati polgári olvasókör“ részére megrendelhetése céljából a kör pénztárába maig befizetve lettek:

Dr. Marikovszky István 5 frt. Dr. Marikovszky István 5 frt. Molnár József ügyvéd 5 frt. Varga Lajos 3 frt. Rábel Miklós 2 frt. Rónay Gyula és neje 2 frt. Szabó József mészáros és neje 2 frt. Dr. Szabó Samu 2 frt. Dr. Cziner Miksa 2 frt. Lőkövies Lipót 2 frt. Lokesánszky Endre 2 frt. Kohut Lajos 1 frt. özv. Mindszenty Bertalan 1 frt. Tomay Alajos 1 frt. Percz Samu 1 frt. Feledy Ferencz 1 frt. Kohn Albert 1 frt. Éva János 1 frt. Lőrinczy György 1 frt. Soós Gyula 1 frt. Benyo Béla 1 frt. Szeless Ödön 1 frt. Lévy István hentes 1 frt. Facsinay József 1 frt. Id. Csapó János 1 frt. Susztek József 1 frt. Kozmay Lajos 1 frt. Goldstein József 1 frt. Szabó Lajos hivatalnok 1 frt. Horváth György 50 kr. Lukács Soma 50 kr. Králík József 50 kr. Magyar Pál 50 kr. Lójko Lajos 50 kr. Varga István 50 kr. Szabó József cipész 50 kr. Ifj. Csapó János 50 kr. Kovács Péter 50 kr. Túry János 50 kr. ifj. Tóth János 50 kr. Braun Zsigmond 50 kr. Liptay László 50 kr. Ivanyik György 50 kr. Jakovecz Alajos 50 kr. Smegner Károly 50 kr. Spuriusz József 50 kr. Lefkóvics József 50 kr. ifj. Szöllősy István 20 kr. (Folytatjuk.)

Rimaszombathban, 1893. évi decz. 5.

Rónay Gyula, egyleti pénztáros.

CSARNOK.

A koszoru.

Irta: Kiss Nándor.
(Vége.)

A városházához érve nekem már jelekkel értesemre adták, hogy minden rendben van.

Egyenesen a bíró szobájára fel tartottam, a gazda és neje utánam, oda érve alázatosan félre állottam, hadd beszéljen ő s elkezdte oly meggyőződéssel előadni vádját, mintha rajt kapott volna a lopáson. A bíró és jegyző alig bírták komolyságukat megtartani, hanem annál több vihóság és elfojtott nevetés hallatszott a szomszéd tanács-teremből.

Az elmondott vád után beszólították a gazdám által előhívott tanukat, kik mind megerősítették ugyanazt.

— Hát mit szol ehhez? Kérdé tőlem a jegyző.

— Hát csak azt, hogy mennyi buta gonoszság kell ahoz, valamit ráfogni az emberre, a mit nem tudunk bebizonyítani. Ezen emberek mind egytől egyig rágalma-zók! Mert én ezt a kolbászt tegnapelőtt a színházba kaptam, mint azt a bíró és jegyző urak is tudják.

— Mi nem tudunk semmit! — Vágott közbe a jegyző tettetett komolysággal. Én most itt bíró és nem tanu vagyok.

— Ugy kérem elhivatni az én tanuimat.

— Kik azok?

— A színtársulat, a polgármester és kapitány urak. F. ügyvéd ur és irodavezetője, továbbá a postamester, egyszerre az egész város előkelősége, s mindazok, kik akkor a színházban voltak.

Egyszerre a tanácserekből óriási zaj ballatszik.

— Be akarunk menni! Be kell mennünk! Ki meri ezt társunkra ráfogni! S azzal berohannak a színészek.

— Csak esendesen uraim! mondja a bíró — tehát önök tanuk, hogy ezen ur a koszort kapta.

— Igen!

— De kitől?

— Én, mondja a díszítő, K. szerkesztő és a polgármester uraktól vettem át, hogy a sinórpadláról ereszem le annak idején.

— Be kell ezen urakat idézni!

— Már itt vannak!

És beléptek mind a kik a komplottohoz tartoztak.

A mint F. ur majorosa meglátta a gazdáját, kezdte magát láthatólag nem jól érezni, mert ugyanezak sugdosott a szállásadómnak, ki szinte kényelmetlennek és hosszúnak találta az időt, míg az urak mind kezét fogtak velem és részvétellel kérdezősködtek a történetek felől.

Végre megszólalt a bíró.

— Hát uraim! tegnapelőtt ez a koszoru K. urnak lett átadva, azt mind tudjuk, a kik ott voltunk s mert láttuk, de kérdés, hogy honnan eredt? Mert itt jelentkeztek károsultak, kik a kolbászt és sonkát, mint sajátjukat vélik felismerni. Tehát kérem az urakat nekem erről felvilágosítást adni.

Erre előlépett F. ur. Hát ki vallja ezt magáénak?

— Csend.

— Hát majoros maga az egyik panaszos.

— Maga meg a kolbászt vallja magáénak Varga, szolt a jegyző.

— Hát biz ez alig ha nem az enyim, mert nekem hiányzik!

— Én megesküdni merek, hogy az a mi sonkánkából való nagyságos uram!

— Hát az igaz, hogy a mi sonkánkából való, de honnan tudod, hogy az el lett lopva?

Hát csak nem ajándékozta oda a nagyságos ur ennek a...

— Fogd be a szadat! a többit pedig majd elvégzem veled otthon.

— Bíró ur! A sonka az én ajándékom, ámbár restellem, hogy ilyesmivel most dicsekednem kell.

— A bor pedig az enyim, szólalt meg a vendéglős.

— Igy hát rendben vagyunk — mondá a bíró.

— De nem vagyunk — mondom. En ezen urakat erőszak, rágalmazás és becsületsértésért ezennel bepörlöm.

— Az nem tartozik ide, mondá a jegyző hanem a járásbíróshoz, de ha egyezkedni akarnak azt itt megtehetik, — amit nagyon is ajánlok kinyelmeteknek, — mert azok, kik ezen urat tolvajlással vádolták, és azok, kik oly jószágot tulajdonitanak maguknak, mi nem sajátjuk, 10 frttől 50 forintig és két naptól egész 20 napi börtönnel büntetettnek.

Volt általános rokonyodés az atyafiak közt, könyörgés, instálás, bocsánatkérés.

Végre ugy egyeztünk meg, hogy a szegények javára fizet a gazdám 2 frtot, és köteles minden vasárnap este családostól a színházba menni. A majoros pedig nekem utavalóul még egy sonkát és 50 tojást becsomagolni. — Aki pedig a kolbászt magáénak tulajdonította, köteles a színlaposztónak 1 frt-becsütöt adni.

Ezzel be volt fejezve a nagy pör. Este a koszort vidám hangulatban elfogyasztottuk — és én másnap elutaztam. A legjobb emlékeket vivén magammal, de ezt a kalandot soká nem felejtettem el.

Most is arról jutott eszembe, hogy jövő héten jutalomjátékom lesz. Ámbár a mélyen tisztelt n. érdemű közönségtől ily koszort nem várok, de tömeges megjelenésekre számítok, ugy magam mint a színtársulat érdekében.

És ha kedves szerkesztő ur ezen soraimat közéteszi, lehet, hogy t. olvasóinak szórakozást, nekem pedig örömet szerez.

Miért is maradok hálás lekötelezettje.

Kiss Nándor.

Felelős szerkesztő: Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN

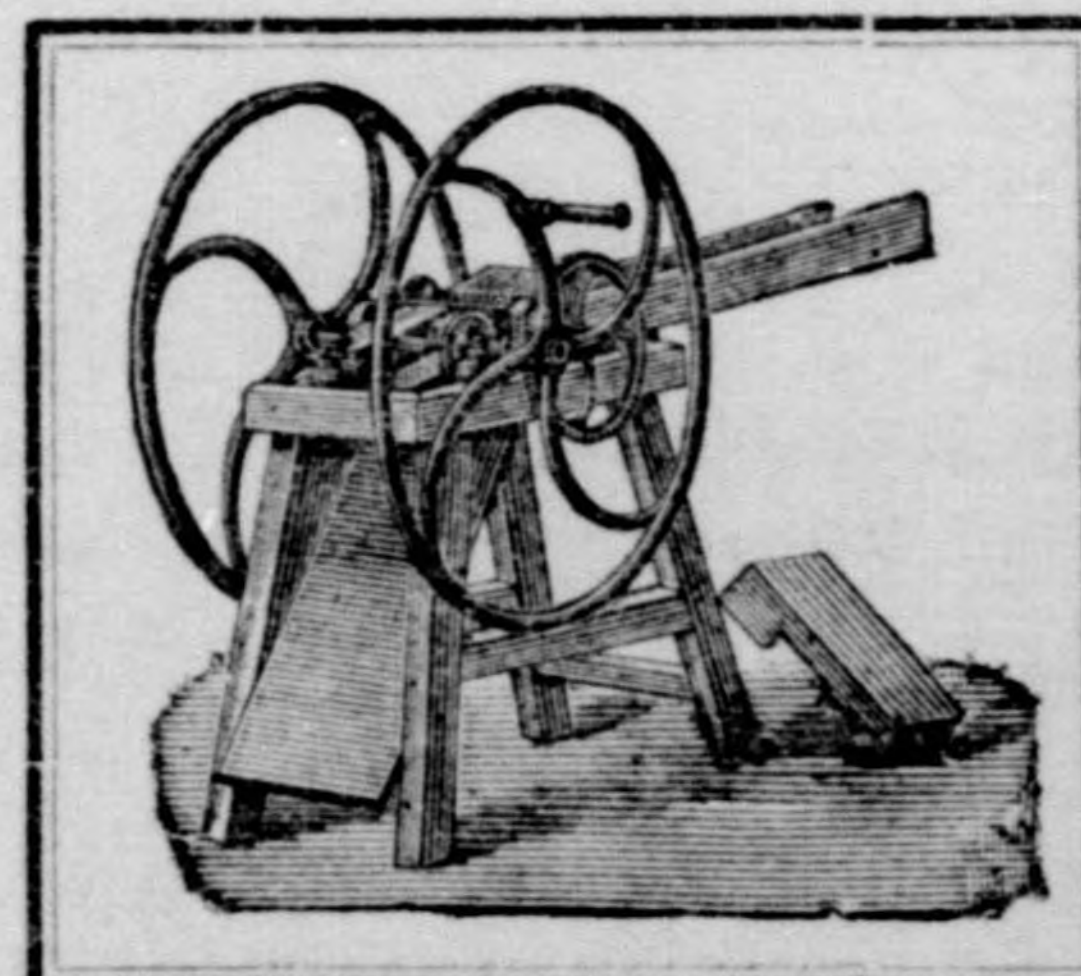
FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, Vám-utca 12. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szeckavágókat kézi- vagy járgányhajtásra,
Repavágókat és tengeri-morzsolókat,
Olajsajtókat és olajmag-pörkölőket,
Olajmag-zúzókat,

Örtő- és daráló-malmokat — Továbbá mindenemű szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödének gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a Losonezy-utca 10. sz. alatt — **özv. Stelkovics Istvanné tulajdonát képező házban** — egy három szobás lakás nagy konyha, kamra és pinczével **azonnal bérbe vehető.** Ugyanezen lakáshoz kivethető még a házban levő **istálló és kőcseréj** is

Értekezhetni lehet ugyanott bármikor a tulajdonosnéval.

Hirdetmény.

A **Gömörvármegyei közkórház** szolgálatra keres egy 25—35 év között levő egészséges **ferfi-csejédet**, ki magyarul beszél, írni olvasni tud és jó erkölcsű. Évi bérét képezi: havonként utólagos részletekben fizetendő százhuszonhat (126) frt bér, százket (102) frt élelmezési pénz, ötven (50) frt ruhapénz, összesen tehát kétszázhatvennyolcz (278) frt készpénz, továbbá természetben egy szobából, közös konyha, kamra és padlásból álló lakás, szabad fűtő és világító anyag. A szolgálatra vállalkozók a szolgálati kötelességeket és feltételeket a közkórház gondnokánál megtekinthetik s ugyan ott írásban vagy szóval **december hó 15-éig** jelentkezhetnek.

Rimaszombat, 1893. nov. hó 24-én.

A vármegyei közkórház igazgatósága.

A Kossuth-utca 2-ik sz. alatti házban

egy lakosztály

azonnal kiadó. — Értekezhetni a tulajdonos **Samarjay Jánossal.**

Hirdetmény.

A gömörvármegyei nép- és iparbankban az
1725, 1760, 2035, 1965, 2142, 2175, 2074,
2206, 2528, 734, 5007, 4973, 4930, 4272,
4363, 4862, 4189, 4237, 4192, 5471, 4200,
4721, 4280, 4212, 4652, 4331, 5443, 5006,
2826, 2835, 5047, 2873, 4781, 4385, 4822,
5236, 4336, 2972, 4701, 4573, 4948, 3067,
4697, 4378, 5378, 4064, 4065, 4085, 4493,
5448, 5472, 5353, 4524, 5340, 5163, 4002,
5506, 5085, 4981, 4903, 5357, 5557, 5027,
3549, 5521, 5515, 5227, 5553, 5536, 5516,
5309, 5177, 5188, 5201, 5285, 5558, 5315,
2671, 5377, 5480, 5538, 5469, 5430, 5500
számok alatt elzálogosított s nem rendezett kézi zálogtárgyakat, u. m. arany-ezüst pénzeket és ékszereket, ezüst evő és díszeszközöket, különféle értékpapírokat és betéti könyveket, **1893. évi december hó 20-ának** délutáni 2 óráján saját helyiségében elárvereztetni.

Rimaszombat, 1893. november 24-én.

Az igazgatóság.

CHINA-EZÜST.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a rimaszombati főtéren évek óta fennálló és a legjobb hírnek örvendő

órá- és ékszerész-üzletem

mellett legújabbban — a több oldalról nyert biztatás folytán — mindenféle hasznos házi- és szobai díszeszközöket képező

china-ezüst raktárt

is rendeztem be, melyek közül különösen merem ajánlani a szép kiállítású, jó minőségű és jutányos áru **evőeszközömet.**

Ez alkalommal bátor vagyok az üzletemben nagy választékban található **fali- és szoboráimat, valamint különféle ékszereimet** mint **alkalmi-ajándékok** is a n. é. közönségnek ajánlani

Az évek hosszú során tapasztalt bizalomnál fogva bátor vagyok a n. é. közönség ismételt pártfogásáért esedezni, melyek után maradtam

Rimaszombat, 1893. nov. 15.

kiváló tisztelettel 4—6

HERTSKO BERTALAN,

órá- és ékszerész és china-ezüst tárgyak kereskedése.

Kiadó lakás.

A Kossuth Lajos-utca 3. szám alatti emeletes házban a földszinti és emeleti különálló lakások **1894. május hó 1-től** bérbe vehetők. — A feltételek iránt felvilágosítással készséggel szolgál **Cseh János Szijjártó-utca 26. szám** alatt.

Hirdetmény.

5682. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint teiekönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Csordás Miklós és Mária** végrehajthatónak **Lakatos János** végrehajtást szenvedő elleni 460 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombat városában fekvő a rimaszombati 55. számú telekjkyben foglalt La-

katos János nevén álló 1213. 1209 hrsz. alatti ház és kertre az árverést 732 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1894. évi február hó 12-ik** napján délelőtt 10 órakor a rimaszombati kir. törvényszék telekkönyvi irodájába tüzetik ki s a megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 73 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árforlyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kérelemmel a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1893. évi okt. hó 27-én.

A rimaszombati kir. törvényszék mint teiekönyvi hatóság.

Altdorffer, kir. tvszéki bíró.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

ajánlja alólírott a nagyérdemű közönségnek az alább felsorolt igen alkalmas és díszes mindenféle **üveg, porcellán, majolika, terra-cotta és china-ezüst-tárgyakat** igen nagy választékban és jutányos áron, ugymint:

Teljes mosdó-, étkező-, fekete- és fehér-kávé- valamint teázó-készletek, függő- és álló-lámpák, szobrok, állványok, kosarak, virágtartók, jeardienicerek, fali képek stb. stb., azonkívül mindenféle **china-ezüst tárgyak és eszközök.**

Ez alkalommal tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy **jövő 1894. év május 1-én jelenlegi üzlethelyiségemből kiköltözködöm**, miért is már most hívom fel figyelmöket az ott található mindenféle hasznos és dísz-tárgyakra, mit **jövval gyári áron adólboesájtok** áruba.

A nagyérdemű közönség szíves látogatását és jóakarátát kérve, maradtam

Rimaszombat, 1893. december 6.

kiváló tisztelettel

HAAS SALAMON.

1—3

Női és uri divatáru-ház.

Tiszteletteljesen van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint **Rimaszombatban, Deák Ferencz-utca 10. szám** alatt (Ádám-féle ház) **közvetlen a nagy tőzsde mellett**, egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

női és uri divatáru-házat

nyitottunk és raktárunkon kaphatók:

Női ruhaszövetek, barchetek, vászon, díszítési kellékek; u. m. peluche, bársony, surah, mervelleux sima és mintázott, mervelleux-glacé, mervelleux-changant és schottisch, esipke minden kivitelben, szőrmeárúk; u. m. karmantyú (muff), boas, collins, chavles, női és férfi sapka, kész trico derekak, leány- és fiú ruhák;

női és férfi fehérmű,

keztü, harisnya, alsó ruhák gyermekek, nők és férfiak részére, női és uri szabó kellékek, rövidárúk és még számos itt elő nem sorolt tárgyak.

Szakismeretünk, valamint a helyi piacon több éven szerzett tapasztalatunk előnyös oldalát felhasználva, vállalatunk főzéljával táztuk lelkiismeretes és pontos kiszolgálát által b. bizalmukat részünkre biztosítani, s így az újabb idő óta felkapott sckat ígérő reclámot teljesen mellőzve; ezennel van szerencsém a n. é. közönséget felhívni árúkézsletünk szíves megtekintésére.

Nagybeesü pártfogásukat kérve, maradtunk

Rimaszombat, 1893. évi december hó 5-én.

kész tisztelettel

GROSINGER és KOHN,

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 10.
közvetlen a nagy dohánytőzsde mellett.

Ugyanitt egy jö házból való fiú tanulóul azonnal felvétetik.

Szabott árak minden darabon feltüntetve.

Felhívás építkezési vállalkozókhöz!

Királdi közsébnányáinknál 20 munkásház, tiszt- és felvigyázói-lak építése kiadandó.

Pályázni kívánók kéretnek, hogy ajánlataikat folyó évi december 15-ig a

„Magyar általános közsébnánya részvény-társulat“ bányagazgatóságához Putnokra benyújtani sziveskedjenek.

Ugyanitt a tervek is megtekinthetők és kívánt felvilágosítások megadatnak.

Budapestben, 1893. november 22-én.

„Magyar általános közsébnánya részvény-társulat“
központi igazgatósága.